

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Bepalingen werk in uitvoering

Werkwijzer WBU 2021 – Rijkswaterstaat Zee & Delta

Colofon

Uitgegeven door:	Rijkswaterstaat Zee & Delta
Informatie	
Uitgevoerd door:	Christiaan Hoiting en Lennart Filius
Datum:	9 oktober 2020
Status:	Definitief
Versienummer:	0.1

Versie beheer:

Versie 0.1	Bepalingen werk in uitvoering 2021
------------	------------------------------------

Inhoud

Colofon 2

Versie beheer: 3

Inleiding 5

1 Werkwijze WBU 2021 ZD 6

- 1.1 Versoerde uren 6
- 1.1.1 Toepassing versoerde uren 6
- 1.2 WBU in relatie tot de CROW 7

2 Randvoorwaarden en eisen 8

- 2.1 Vakanties, feestdagen en evenementen 8
- 2.1.1 Werken in vakantieperioden 8
- 2.1.2 Afsluitingen (werken buiten de WBU) 8

3 Locatie specifieke eisen 10

- 3.1 Oosterscheldekering (OSK) 10
- 3.2 Werken op parallelwegen 10
- 3.3 Werken op weefvakken 11
- 3.4 Vluchtstroken A58 11
- 3.5 Werken op niet hoofdwegennet (HWN) 11

4 Veiligheid 12

- 4.1 Veiligheids-Introductie Film 12

Inleiding

Deze bepalingen zijn opgesteld met als doelstelling een zo veilig mogelijke werksituatie te creëren voor zowel de uitvoerende partij, als de weggebruiker, waarbij zo min mogelijk wordt afgedaan aan de doorstroming op het wegennet. De bepalingen bestaan uit twee delen: enerzijds de 'werkbare uren' (WBU) en anderzijds een tekstuele omschrijving van de kaders en randvoorwaarden als het gaat om het treffen van verkeersmaatregelen op het wegennet van Rijkswaterstaat Zee & Delta (RWS ZD).

De WBU is een basisinstrument om hinder op het hoofdwegennet zo veel mogelijk te voorkomen. De WBU geeft niet aan welke CROW-maatregel toegepast moet worden, maar geeft inzicht in welke maatregelvorm op welk wegvak en op welk tijdstip geplaatst kan worden, zonder hiermee hinder te veroorzaken. Deze informatie is te vinden in de WBU-tabellen (dal en zomer).

Uitzonderingen daarop (zoals vakanties en feestdagen) en de algemeen geldende bepalingen als het gaat om het toepassen van verkeersmaatregelen op het in beheer zijnde wegennet van RWS ZD, districten Zuid en Noord, staan beschreven in dit document.

Het WBU-pakket dient te worden opgenomen in bestekken, overeenkomsten etc., die uit te voeren activiteiten op, boven en/of langs het hoofdwegennet beschrijven en waarbij het toepassen van verkeersvoorzieningen conform de Rijkswaterstaatrichtlijn(en) noodzakelijk is.

Wijzigingen ten opzichte van 2020

Elk jaar wordt de WBU in zijn geheel herzien en waar nodig aangepast. De opmerkelijkste wijzigingen ten opzichte van 2020 zijn toegevoegde beschrijvingen betreft een vereiste werkwijze bij werken op weefvakken (par. 3.3) en aanvraagtermijnen voor afsluiten van parallelwegen en fietspaden (par. 3.2).

1 Werkwijze WBU 2021 RWS ZD

Zeeland kenmerkt zich door de grote verschillen in intensiteiten gedurende de verschillende jaargetijden. In het voorjaar nemen de intensiteiten op de Zeeuwse wegen aanzienlijk toe, om aan het begin van het najaar weer af te nemen. Omwille hiervan worden er binnen RWS ZD twee 'WBU-tabellen' toegepast; de 'WBU-tabel dal 2021' en de 'WBU-tabel zomer 2021'.

Voor de maanden **januari, februari, maart, april, oktober, november en december**, geldt dat de opdrachtnemer het bestand '**WBU-tabel dal 2021**' dient te hanteren.

Voor de maanden **mei, juni, juli, augustus en september** dient de opdrachtnemer het bestand '**WBU-tabel zomer 2021**' te hanteren.

1.1 Versoerberde uren

De WBU-tabellen zijn gebaseerd op capaciteiten en intensiteiten. De WBU-tabellen geven inzicht in welke capaciteit mag worden onttrokken aan welk wegvak binnen het areaal van RWS ZD (Zuid en Noord), zodat er voldoende restcapaciteit over blijft voor de afwikkeling van verkeer.

In het kader van het landelijk programma versobering en efficiëntie zijn in de WBU-tabellen 'versoerberde uren' weergegeven. Bij deze versoerberde uren wordt de maximale I/C-verhouding overschreden, wat dus mogelijk zal resulteren in hinder. Deze versoerberde uren zijn in de tabellen terug te vinden als rood gearceerde vakken.

1.1.1 Toepassing versoerberde uren

Op de versoerberde uren kan een beroep worden gedaan, onder strenge voorwaarde dat alle reguliere, voorliggende- of nakomende uren volledig benut worden. Aangrenzende 'versoerberde' uren (voorafgaand of aansluitend) kunnen er in dat geval worden bijgetrokken om een werk op die dag volledig af te ronden en zo een terugkom-actie te voorkomen.

Uiteraard moet dit wel in verhouding staan. Een aantal dagen de volledige WBU uren + versoerberde uren inzetten om op die manier één werkdag te besparen, wordt dan ook niet toegestaan.

Wanneer men een beroep wilt doen op de versoerberde uren met aangegeven maatregel, dient dit voorafgaand aan de SPIN aanvraag (conform de fingerende 'Uniforme werkwijze planners SPIN') te worden afgestemd met het Verkeersloket. Het Verkeersloket bepaalt vervolgens op basis van verschillende factoren (tijdstip/ veiligheid/ planning/ verwachte afwijkingen in intensiteit etc.) of de aanvraag wordt toegestaan.

Veiligheid van zowel personeel als weggebruiker staat hierbij te allen tijde voorop. Werken op de vluchtstrook of rijbaan in 'spitsperioden' (met wat voor maatregel dan ook) blijft dan ook te allen tijde minst gewenst. De opdrachtnemer heeft zelf de verantwoordelijkheid om realistisch maar ook 'veilig' te plannen conform de WBU en daarmee indirect voor de veiligheid voor eigen werknemers en weggebruikers.

1.2 **WBU in relatie tot de CROW**

Zoals eerder aangegeven schrijven de WBU-tabellen geen CROW-maatregelen voor, maar geven deze aan welke maatregelvorm mogelijk is zonder hinder te veroorzaken. Echter de toelaatbare maatregelvorm zoals weergegeven in de WBU-tabellen, is niet altijd één op één toepasbaar op elk gedeelte van het desbetreffende wegvak. De CROW is en blijft de basis voor toe te passen maatregelen, maar het Verkeersloket is uiteindelijk bepalend als het gaat om de toepasbaarheid van de aangevraagde maatregelen bij een 'bepaalde' vormgeving van het traject.

Voorbeeld 1:

De WBU geeft op een bepaald wegvak ruimte voor een S2 (o.a. VRI 200m). Echter is de vormgeving van de weg op het desbetreffende gedeelte dermate ongunstig door bochten of glooiingen dat een afzetting met VRI conform de CROW niet toegepast kan worden. Het Verkeersloket heeft te allen tijde het recht aanvullende of aangepaste maatregelen te eisen om zo een veiligere situatie te creëren.

Voorbeeld 2:

De rijdende afzetting op N-wegen valt onder dezelfde hinder als S2 (VRI-regeling 200m). Dat wil echter niet zeggen dat rijdende afzettingen op N-wegen op alle S2-uren toegepast mogen worden. Een rijdende afzetting in de nacht (RAIN) mag bijvoorbeeld niet toegepast worden op N-wegen in het ZD-areaal wegens het ontbreken van vluchtstroken.

2 Randvoorwaarden en eisen

In verband met voorspelbaar verhoogde intensiteiten en het willen garanderen van de bereikbaarheid van Zeeland, is er een aantal momenten waarop geen hinder wordt geaccepteerd op het hoofdwegennet. Het betreft hier vakantieperioden en/of lange weekenden, feestdagen en een aantal evenementen.

2.1 Vakanties, feestdagen en evenementen

In verband met verhoogde intensiteiten op het wegennet mag geen enkele vorm van capaciteit worden onttrokken aan het wegennet gedurende de volgende perioden/momenten*:

Vakanties en lange weekenden	
vr. 1 jan. t/m zo. 3 jan.	Nieuwjaarsdag+ rest kerstvakantie
vr. 12 feb. t/m zo. 28 feb.	Voorjaarsvakantie Midden/Zuid NL
vr. 2 apr. t/m ma. 5 apr.	Goede vrijdag + Pasen
vr. 30 april t/m zo. 9 mei	Mei vakantie
wo. 12 mei t/m ma. 24 mei.	Hemelvaart + Pinksterweekend
vr. 1 jul t/m zo. 5 sept.	Zomervakantie (NL BE DU)
Vr. 15 okt. t/m zo. 31 okt.	Herfst vakantie Midden/Zuid NL
vr. 24 dec. t/m zo. 9 jan.	Kerstvakantie

Feestdagen en evenementen	
di. 27 april	Koningsdag
vr. 1 mei	Dag van de arbeid NL + BE + DE (valt in mei vakantie)
za. 5 juni	Tacx Pro Tour (uitgezonderd N61)
do. 24 jun. t/m zo. 27 jun.	Concert At Sea (uitgezonderd N61)
Wo. 21 juli	Nationale feestdag België BE (valt in zomer vakantie)
Zo. 15 aug.	OLV Hemelvaart BE + DE (valt in zomer vakantie)
Vr. 1 okt. t/m zo. 3 okt.	Kustmarathon (uitgezonderd N61)

(tabel 1: overzicht vakanties, feestdagen en evenementen)

*Indien als gevolg van corona-maatregelen evenementen niet door kunnen gaan, kan op die data gewerkt worden. Neem hiervoor contact op met het Verkeersloket. Voor de vakanties en lange weekenden i.v.m. feestdagen gelden o.b.v. monitoring 2020 geen uitzonderingen.

2.1.1 Werken in vakantieperioden

Gedurende de in de bovenstaande tabel aangegeven vakantieperioden mag er vanwege een verhoogde intensiteit niet in de dag-uren worden gewerkt. Op de meeste locaties is werken in de avond-/nachten bespreekbaar. In overleg met het Verkeersloket wordt per situatie gekeken (onder andere op basis van intensiteiten) vanaf en tot welke tijdstippen er mogelijkheden zijn.

2.1.2 Afsluitingen en werken buiten de WBU

Wanneer niet conform de WBU kan worden gewerkt, is er sprake van hindervol werken. Hindervolle werkzaamheden vinden niet plaats in de dag-uren, tenzij er geen andere mogelijkheid toe bestaat. Voor alle hindervolle werkzaamheden geldt dat er een SLOT fase dient te worden aangevraagd. Voor nachtafsluitingen worden per weg, vaste start- en eindtijden aangehouden:

- A58: 21:00 – 05:00 uur
- N59: 21:00 – 05:00 uur
- N57: 20:00 – 06:00 uur
- N61: 20:00 – 06:00 uur

Voor het aanvragen van een wegafsluiting is een aanvraagformulier bijgevoegd (bijlage C: aanvraagformulier wegafsluiting ZD). Dit formulier dient in zijn geheel te worden ingevuld en met bijbehorende bijlagen te worden ingediend. Indien het aanvraagformulier niet volledig is ingevuld en/ of bijlagen ontbreken, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.

Aanvragen voor afsluitingen die voortkomen uit een contractuele samenwerking met RWS dienen ingediend te worden bij de op dat contract toegewezen omgevingsmanager (OM.ZDWegen@rws.nl). Aanvragen die niet voortkomen uit een contractuele opdracht vanuit RWS dienen ingediend te worden bij het Verkeersloket (verkeersloket.wegendistrict.zeeland@rws.nl).

Voor bijbehorende aanvraagtermijnen verwijzen wij u naar de fingerende 'Uniforme Werkwijze Planners SPIN'.

3 Locatie specifieke eisen

Het tot een minimum beperken van de hinder op ons wegennet mag niet ten koste gaan van de veiligheid. Verkeersmaatregelen worden toegepast om de veiligheid van het werkend personeel, maar ook van de weggebruiker bij een afwijkende situatie te waarborgen. De CROW 96a/b geven kaders/richtlijnen die aan deze veiligheid bijdragen. Vaak zijn deze maatregelen vanuit technisch oogpunt gewoon toepasbaar, maar in sommige gevallen is er een ander/beter alternatief die zowel de hinder als de veiligheid ten goede komen.

3.1 Oosterscheldekering (OSK)

Bij werkzaamheden op de OSK (N57) worden er aanvullende eisen gesteld om het attentieniveau bij de weggebruikers te verhogen. Bovenop de CROW figuren dienen onderstaande maatregelen te worden genomen:

- bij alle bij de VRI behorende lichten (VRI's & voorwaarschuwingen) achtergrondschilden toepassen voor de zichtbaarheid;
- plaatsen van een extra set voorwaarschuwingslichten bij VRI's;
- alle op de werkweg geplaatste objecten dienen te worden beveiligd met schildjes en er dient te alle tijde een breedte van 2.50m vrije ruimte op de werkweg over te blijven.

De omleidingsroute van de OSK loopt over de Zeelandbrug; N255-N256-N59 en vice versa. Voorwaarde voor het uitvoeren van werkzaamheden op de OSK is dat de omleidingsroute hindervrij is, wat door de aannemer zelf met de Provincie Zeeland dient te worden afgestemd.

3.2 Werken op parallelwegen (en fietspaden)

Het areaal van RWS ZD heeft in verhouding veel kilometers aan N-wegen. De N57, N59 en N61 zijn voor het grootste deel voorzien van parallelwegen (ETW 60) met daarop een diversiteit aan gebruikers zoals landbouwverkeer, fietsers, voetgangers, maar ook auto- en vrachtverkeer.

De intensiteiten op de parallelwegen zijn aanzienlijk lager dan op de hoofdrijbaan, waarop de WBU-tabellen zijn gebaseerd. Hierdoor is er betreft start-/stoptijden en verkeersmaatregelen meer 'ruimte' op de parallelwegen dan op de hoofdrijbaan. Deze ruimte is niet per wegvak gespecificeerd, maar dient in overleg met het Verkeersloket te worden afgestemd.

N.B. Naast regulier gebruik worden (veel) van deze parallelwegen ingezet als uitwijkroutes (U-routes) in het kader van Incident Management (IM). De beschikbaarheid van deze parallelwegen blijft zowel vanuit de reguliere gebruikers alsook in het kader van IM van groot belang.

Omwillen hiervan geldt ook voor de parallelwegen dat het afsluiten ervan plaats vindt tussen de in paragraaf 2.1.2 gestelde tijden én dat hiervoor een SLOT-aanvraag dient te worden gedaan. De aanvraagtermijn hiervoor betreft zes weken voorafgaand aan de geplande datum van afsluiting.

Voor het afsluiten van een fietspad geldt een aanvraagtermijn van vier weken voorafgaand aan de geplande datum van afsluiting. Hierbij dient minimaal een afzettings- en omleidingstekening overlegd te worden. Een SLOT-aanvraag is hierbij niet aan de orde.

3.3 Werken op weefvakken

Bij werkzaamheden op weefvakken dient in elk geval de toerit afgesloten te worden gecombineerd met een langsafzetting vanaf het convergentiepunt tot en met het werkvak. Bekend is dat veel verkeersdeelnemers al kort vanaf het convergentiepunt vanaf de hoofdrijbaan het weefvak op gaan voor de afrit. Als het mengend verkeer (in- en uitvoegen) kort daarop het weefvak (weer) moeten verlaten door werkzaamheden, verhoogt dit de druk voor invoegend verkeer. Dit brengt een verhoogd risico op ongewenste verkeersbewegingen tot verkeersongelukken met zich mee.

3.4 Vluchtstroken A58

De breedte van de vluchtstroken langs de A58 zijn beperkt. Hierdoor kan niet overal worden voldaan aan de geëiste 1.10m vrije ruimte vanaf de kantstreep. In dat geval dient Rijstrook 2 te worden onttrokken. Indien de WBU het onttrekken van rijstrook 2 niet toestaat, let er dan op dat er sprake is van hindervol werken, waardoor uw aanvraag termijn langer is (8 weken).

3.5 Werken op niet hoofdwegennet (HWN)

Voor verkeersmaatregelen die niet in SPIN onder te brengen zijn, maar wel plaats vinden op bij Rijkswaterstaat in beheer zijnde wegen (o.a. wegen op werkeiland Neeltje Jans en of openbare wegen langs kanalen) dient gebruik gemaakt te worden van het "Aanvraagformulier verkeersmaatregelen onderliggend wegennet beheersgebied ZD" (bijlage D). Het aanvraagformulier dient compleet ingevuld – uiterlijk 12 werkdagen vóór de week waarin de werkzaamheden zijn gepland – te worden verzonden naar: verkeersloket.wegendistrict.zeeland@rws.nl

4 Veiligheid

4.1 Veiligheids-Introductie Film

De medewerkers van de Opdrachtnemer, inclusief neven opdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen dienen voor betreding van de objecten en terreinen in het areaal van de regio Zee & Delta de veiligheidsintroductie met bijbehorende veiligheidsinstructiefilm (VIF) van de Opdrachtgever gevolgd te hebben en de bijbehorende toets met goed gevolg te hebben afgelegd.

Toelichting:

Deze veiligheidsintroductie wordt wekelijks aangeboden door RWS in Goes of Terneuzen. Uiterlijk 1 week voorafgaand dient men de deelnemers per e-mail aan te melden voor deze bijeenkomsten. Hiervoor is een in te vullen format beschikbaar. Dit format dient uiteraard volledig en naar waarheid te worden ingevuld. Voor groepen van meer dan 25 personen is het mogelijk om op locatie en/of op andere data de film te volgen en de toets te doen. Mocht, na de eerste aanvraag, blijken dat het aantal personen minder dan 25 betreft dan zal de aanvraag worden geannuleerd en dient men uit te wijken naar de reguliere VIF Introducties. (Let op dat op alle Rijkswaterstaat locaties een legitimatieplicht geldt!)

De persoonlijke sticker welke wordt uitgereikt na de met goed gevolg afgelegde toets dient zichtbaar te worden gedragen op de helm.

Voor meer informatie kunt u mailen naar VIF@rws.nl.